

«Zerbait sortzen atxilotuko naute»

2009ko azaroan atxilotu zuten Idoya Iragorri (Sestao, 1983), hamarnaka gazteren kontra egindako operazio polizialean, Segiko kide izatea leporatuta. Orain, beste hiru kiderekin batera, gazte horiek epaitzen ari den Audientzia Nazionalari uko egin eta ezkutatzea erabaki du. Esperientzia “izugarria” dela dio, bizipen positiboz betea, baina senitartekoak “jazarpen polizial latza” jasaten ari direla salatu du.

Testua eta argazkia:

| ANDER PEREZ |

Zergatik hartu zenuen ezkutatzeko erabakia?

Espetxean nengoela, Oarsoaldeko lagunak teilatuetara igo eta kateatu ziren euren epaiketaren egunean. Hori buruan geratu zitzaidan. Gerora ere beste desobedientzia kasu batzuk eman dira, Donostiako harresia, edo Xapo (Xabier Sagar-doi) eta Luis Goñirena, adibidez. Horiei jarraipen bat ematearren egin genuen ekimen hau. Egungo egoera ikusita pentsatu genuen: “Zer nolako bideak zabaltzen dira gure eskubideen defentsan jarraitzeko?”. Desobedientzia tresnaren baliagarritasuna mahai gaineratu nahi genuen. Arlo pertsonalean, atxilotu naute, espetxeratu, torturatu eta orain epaitu. Zer egingo dut horren aurrean? Ez diot inongo azalpenik eman nahi epaile bati. Ez dut onartzen haien legedia, betidanik borrokatu dut haren kontra eta beraz, ez naiz jarriko nire borondatze haien aurrean.

Zentzu horretan, zer da gehiago, Espainiako Estatuari begirako mezu, ala euskal jendarteari begirakoa?

Uste dut indar gutxien duena Estatuari begirako dela. Azkenean, Estatu erraldoi bat da. Gurea ekarpen txikia da eta Estatuari ez dio inongo desorekarik sortuko. Baina Euskal Herriari begira mezu garran-

tzitsua da, borroka tresnak eskura dauzkagula erakusteko balio duela. Momentu politiko konkretu batean gaude baina ez dugu zertan isildu, ez dugu zertan etxean geratu edo soilik manifestazioetara mugatu. Herritarrok horrelako ekimenak sortu behar ditugu, gu garelako inguratzen gaituena aldatuko duguna. Denbora guztian, etengabe, ekimen herritarrak sortzen dira, eta gure ekimenak ere horiek bultzatu nahi ditu.

“Nahiago dut desobedientziagatik isun bat ordaindu, obedientziagatik lana galdu baino”

Desobedientziak, ekintza politiko gisa, eragin mediatikoa bilatu izan ohi du. Nola egiten da hori ezkutuan egonda?

Elkarrizketa honen modukoekin, gure borroka medioen aurrean jarritz. Edonola, ez dut uste ekimen mediatikoak direnik soilik. Are gehiago, etorkizunean, desobedientzia naturalizatu eta normaltasunez bizi denean ez dugu ezkutatu behar izango. Desobedientzia arlo guztietan aplikatu daitekeen tresna da, ez bakarrik errepresioaren aurkako eremuan: hezkuntzan, ekonomian

edo instituzioetan aplikagarria da, eta ez du zertan medioen arreta erakarri. Garrantzitsuenak Estatuarekiko konfrontazioa bilatzea da, inposatzen dizkiguten legeak ez onartzea eta horiei aurre egitea.

Hala ere, kasu honetan, ezkutatu behar izan duzue. Zein izan da horren eragina?

Ezkutuan zaudenean elkartasun sare bat osatzen da, jendearen elkartasuna eta konpromisoa beharrezkoa eginez. Etxean geldituko banintz segituan etorriko lirakeke nire bila. Baina aldiz, ekimen honen bidez, jende gehiago inplikatu dut borroka honetan, eta agian aurrerantzean, jende horrek desobedientzia praktikatu du hala behar duenean.

Horretan datza elkartasunetik konpromisorako saltoa?

Bai, azkenean, elkartasuna sentimendu bat da, baina konpromisoa hartzen duzunean arriskatzen duzu. Eta gauzak arriskuan jartzera baliagarriagoak dira etekinak.

Azken urtean desobedientziak bide emankorra egin du Euskal Herrian. Zer ekarpen egiten dio zuen jarrerak bide horri?

Interesgarriena da gure eskualdetan agertzen ari garena. Desobe-

“Interesgarriena da gure eskualdeetan agertzen ari garela. Ni, betidanik, herri mailako militantea izan naiz. Beraz, zergatik joan behar naiz auskalo nora atxilotu nazaten?”.

dientzia normaltasunez bizi nahi dugu, kaxotxen artean, badakigulako egoera ez dela normala. Baina ez gara garen horretaz aldentuko. Ni, betidanik, herri mailako militantea izan naiz. Beraz, zergatik joan behar naiz auskalo nora atxilotu nazaten? Ni nire herrira noa, nire herriko jendearengana, edo nire auzoko okinak ikus nazan agertuko naiz. Ez daitezela gutaz ahaztu. Azkenean, ezkutatzek badu arrisku bat: ezkutuaren denbora bat ematen duzu eta horrek zure borroka desagerrarazi dezake. Gure kasuan, agertzeak, hori saihestu du.

Desobedientzia erresistentzia parametroetara mugatzen dela kritikatu ohi da. Aurrerako pausurik ematen ez duela, alegia.

Desobedientzia arlo batzuetan praktikatu izan dut, desobedientzia zenik ere pentsatu gabe, okupazioan adibidez. Eta okupazioa, desobedientzia izanik, eraikuntza ere bada, harreman eredu bat eraikitzen duzulako, besteak beste. Orain txanpon propioa erabiltzeko proiektu batzuk sortzen ari dira Bilbon eta Ipar Euskal Herrian. Hori ere desobedientzia da, eta ez da

erresistentzia, eraikuntza baizik. Desobeditzean beste sistema bat eraiki dezakezu.

Zuen ekimenak Estatuarengan eragin mugatua duela esan duzu. Zein da bidea jarrera aldatzeko bultzatzeko?

Momentu honetan lau katu epaiketara batera ez joateak ez dio Estatuari kristoren desoreka sortzen. Baina gaur lau bagara, eta bihar berrogei, bai. Eta hemendik aurrera, jendea isunak ez ordaintzen hasten bada, edo epaiketetan ez parte hartzen, desobedientziak Estatuaren errepresioa baldintzatuko du, garesti aterako zaiolako polizia mobilizatzea eta espetxeak betetzea. Ordainean, guk Estatuaren kolpeak jasoko ditugu.

“Gaur lau bagara, eta bihar berrogei, Estatuari desoreka sortuko diogu”

Horrek kontraesan txiki bat dakar. Azkenean, errepresioarekin amaitzeko ekimenek errepresio gehiago sortzen dute.

Ez al dugu dagoeneko errepresio nahikoa? Lantokietan, hiru egun baino luzeagoa den katarro bat harrapatu eta kalera goaz. Zergek itotzen gaituzte, auzoak poliziez beteta daude, eta edonork amaitu dezake bere etxetik kaleratuta. Hau da, ezer egin gabe ere baditugu ondorioak. Ez gara libre, ez gara gure buruaren jabe. Eta beti egongo gara baldintzatuta, isunak jaso ala ez, espetxera joan ala ez. Baina nik behintzat nahiago dut desobedientziagatik isun bat ordaindu, obediagatik lana galdu baino, edo obediagatik espetxeratua izatea baino.

Orain arteko antzeko desobedientzia kasuak atxilotekin bukatu dira.

Nola irudikatzen duzu zuenaren amaiera?

Niri gustatuko litzaidake egiten amaitzea, gauzak egiten. Agian, elkarrizketa honetatik ateratzen atxilotuko naute. Baina horrela baldin bada, behintzat, elkarrizketa bat egin dut, eta jendeak irakurriko du. Zerbait sortzen atxilotuko naute. ■

